

HETILAP A MAGYAR HÖLGYEK SZÁMÁRA.

Előfizetési díj : **Vidékre postán**, vagy helyben házhoz hordatva : Félévre (juliustól december végeig) 4 ft. uj pénz. Negyed évre (oktobertől december végeig) 2 ft. uj pénz.

A TÜNDÉRSZÉP GRÓFNÉ.

Elbeszélés. Irja BÚS VITÉZ.

(Folytatás.)

Ugy teszek mintha novellairó lennék, átugrom néhány hónapot, s ott folytatom történetemet, midőn a kis Sárika a párisi fénytermek egyik legragyogóbbnak tartott csillogása lett.

Férje az esküvőt követő nap hajnalán sietve kocsira ült vele, s meg sem állt Hamburgig. Itt egy félreeső városrészben idegen név alatt kényelmes, de szerény szállást fogadott, s élvezték a mézes-hetek boldogságát. Mindketten azt gondolták, hogy a mennyországban vannak.

A gróf azonban úgy látszik hiu ember volt egy kicsit, mert nem elégedett meg bálványozott kincse pusztá birtokával, azt akarta, hogy az emberek is tudjanak arról, s aztán bámulják, és irigyeljük.

Ezért csodálatraméltó lelkierővel rábirta magát szánni, hogy a mézes-hetek néhány perczéről lemondjon, s azokat egy sereg mindenféle mesternek, társalgónőnek stb. engedje át, kikkel úgy körülvetette nejét, hogy az nem is mozdulhatott a nélkül hogy legalább kettőnek háromnak a lábára ne lépjen. Ez a sok mester és társalgónő aztán kevés idő alatt született művelt, ele-

gáns delnövé büvölte a kis Sárikát. Könnyű munka volt, mert Sárika, látva, hogy férjének azzal örömet szerez, szorgalmasan tanult mindent, s ritka élességű felfogási tehetségével annyira vitte, hogy a második hónap vége felé meglehetősen folyékonyan birt beszélni francziául is. Társalgási módorában nem nyerte ugyan meg ezen rövid idő alatt ama salonias könnyüséget, melyet még a franczia nyelvnél is nehezebb megtanulni, azonban ebben is annyira haladt, hogy részbeni hiányzását, az egész lényét körülömlő gyermeteg bájosság miatt bizonyynyal senki észre sem vette volna. Férje tehát minden aggodalom nélkül vitte Párisba, hol már az első látogatás után el volt ragadtatva általa az egész dandy-világ, úgy-hogy senki nem nevezte másképp mint. . .

— Tündérszép grófnénak, nemde? jegyzém meg.

— Nem, uram, mondá szárazan az elbeszélő asszonyság, hanem 'keleti gyöngynek.'

— E szerint, asszonyom, nem jó czímet adott ön elbeszélésének. . .

— Legyen türelmes. —

Az asszonyság itt perczre szünetet tar-

tott, s úgy tetszett, mintha mélyen felsőhajtott volna.

Aztán folytatá :

— A történet szebb részét elmondtam ön előtt; eddig voltak benne szívemelő költői jelenetek, s ha ön azokat észre nem vette volna, nem a történetben, hanem az én prózai előadásomban van az ok. De ha ön már idáig is száraznak talált, a következőkben még inkább annak fog találni. Sok van azokban, mi engem nagyon kellemetlenül érint, s ezért ne csodálja, ha ittott szakadozott lesz előadásom.

Mondtam, hogy a grófnét a salonok ünnepezték, férje imádta. A grófné, a mily keveset törődött az ünnepeztetéssel, ép oly határtalan boldog volt férje szerelmének tudatában. Nem gyanítá a végzetet, miszerint majd akkor kellend aggódnia férje szerelmének elvesztéseért, mikor divat-királynői koronája homályosodni kezd. Egyszerre, mikor már vagy két hónapig volt a „keleti gyöngy“ a salonok napja, s a sok „bolygó“ csak ő utána futott, mint fényes vezérlő csillag után, egy özvegy lady jelent meg, mely a „keleti gyöngy“ önkénytelen alkotott „naprendszerét“ megzilálta. Szép volt, bár nem szebb és ragyogóbb mint a grófné, de új tünemény volt. Ennek is adtak nevet mindjárt, azt, hogy — —

— Tudom, vágtam szavába, azt, hogy „tündérszép . . .“

— Nem, jegyzé meg az asszonyság, azt hogy : „a tenger leánya.“

— De hát, mondám aggodalommal, az elbeszélés czíme, asszonyom, úgy látszik nem fog már kijöni!

— Legyen türelmes. A tenger leánya nem homályosítá el egyszerre a keleti gyöngyöt, maradtak hívei ennek is sokan, legalább is fele a divatvilágnak. És mit mond ön hozzá, Cservári Titusz gróf is az új bálvány imádójává szegődött! Egyszer azt mondta nejjének, hogy valami sürgős dologban Strassburgba megy, s csak egy hét múlva jő vissza.

A grófné harmadnap férje elutazása után, este páholyjegyért küldé egy inast az olasz-operába. Az inas visszatérve, az előszobában a grófné hallatára mondta valakinek, hogy készen kell tartani a gróf szobáit, mert megérkezett.

— A gróf megérkezett? — szolt ki a grófné, kinyitva a terem ajtaját, s ép annyira csodálkozott mint örült e váratlan hírre.

— A Richelieu-utczában láttam, lady Yearson palotájából kilépni! mondá elfogulatlanul a szolgálta.

A grófné összerendült, de annyi ügyeséget már szerzett ekkoráig, hogy azt el birta palástolni.

— Ön tévedett, bizonyosan más volt. Roszul látott.

Ezzel visszament a terembe, s reszketve esett le egy pamlagra, s midőn komornája jelenté, hogy a fogat eléállt, azt mondá, nem megy színházba. Tudta, hogy eddig nem találkozott nő, kitől férje szerelmét féltetnie kellett volna, de önkénytelen és borzadva sejté, hogy a lady az ő szerencsétlenségére jött ide. A mit az inas mondott, ugyan pillanatra sem hitte, az inas roszul láthatott a sötét utczán, hanem a pusztá gondolat is elég kint adott szívébe. Fölidézé lelkében azon jeleneteket, mikor a lady, a gróf, és ő valahol együtt voltak, s mindannyiból azt látta, hogy igen, a gróf szereti ama nőt! Azon jelenetekben ugyan semmi sem volt, miből a grófné ezt alaposan következtethette volna, hanem féltékenységre ébredt szíve már ekkor nem az igaz szíben mutatta előtte azon dolgokat, melyek szerelmére vonatkoztak. Iszonyu éje volt.

Másnap egy ismeretlen ember jelenté magát nála, hogy ugymond, ő strassburgi kereskedő s levelet hozott a grófné számára férjétől. — — Elbágyasztva az álmatlan éj rémképei által, még fel sem kelt ekkor. Azonban nem elégedett meg azzal, hogy a komorna behozza a levelet, látni akarta személyesen az embert, ki az ő férjétől jő, ki ő vele beszélt! Türelmetlenül parancsolá, hogy híjják be.

A kereskedő egy tisztos koru és külsejű ötvenes úr, nagyon meg volt illetődve a tisztességén, hogy őt személyesen a méltóságos grófné elé vezetik, s még inkább nem tudott hova lenni zavarában, midőn belépve, a méltóságos grófnét egy kék selyem függönyös ágy csipkehullámai közt pillantá meg. Csak azon gondolat fölött nem tudott tisztába jöni magával, vajon a meghajlás és „Jó reggelen“ kívül illendősegi kívánalmái

szerint való tény lenne-e az is, hogy kezét is csókoljon.

A grófné lázas türelmetlenséggel nyugtatta feléje fehér fődetlen karját a levélért.

Emberünk lábujhegyes hajlongó lépésekkel, s minden lépésére jó reggelt kívánva a méltóságos grófnénak, közeledett feléje, s a levelet átnyujtva, azt gondolá, hogy a szép kéz közelsége nemcsak alkalom, de egyszersmind kényszerítő pillanat is, hogy arra legalázatosabb csókját czuppantsa, azonban a kis fehér kéz, sebesen elkapva a levelet, mint egy kis fehér galamb sietve vissza repült az ágyba, minek következtében a legalázatosabb csók mint valami célvesztett bomba, a levegőben pattant szét.

A tisztos úr, mint egy roszul tüzelő ágyutelep, biztosabb állomáspontra szemelt ki, s jóformán szabálytalan hátrálásban, visszavonult az ajtóhoz.

A grófné már harmadszor olvasta ekkor a levelet, melynek minden sora szerelemről beszélt, meg arról, hogy mennyire nagy fájdalom férjének, tőle csak ily rövid időre is távol lenni, s mennyire nagy boldogság leendő pár nap múlva öt viszontlátnia.

A grófné arca nem volt többé halvány, hanem égő piros.

Mosolyogva kérte a tisztos urat, ne nehezteljen, hogy annyira elfoglalja őt férje levele, s melegen köszönte meg fáradságát. Megkérdezte azt is, hogy híjják.

— Gingembre Jean, mondá szerényen a tisztos úr, s igen örült a szerencsének, hogy a grófné ily érdekeltséggel méltóztatik iránta viseltetni. Majd elmondja Mme Gingembre-nek is, ha haza megy, ki szintén örülni fog e tisztességen, mert igen jó asszony, csakhogy nagyon keményen bánik a kis Prosperrel, ha tőle aszalt szilvát lop.

A grófné hagyta beszélni a jó öreg urat, ki iránt első tekintetre rokonszenvet, sőt szeretetet érzett, — hisz a férjétől jött! s már természeti hajlamainkban fekszik, hogy önkénytelen vonzódunk azokhoz, kik távollevő kedveseinkről hírt hoznak.

Csakhogy Gingembre úr a levélen kívül nem hozott egyéb tudósítást a grófról, s mikor a grófné azt kérdezte, mikor beszélt a gróffal, azt mondá, nagyon sajnálja, hogy neki még soha sem volt szerencséje találkozhatni a méltóságos gróf úrral, s levelét

is csak egy ottani ügynök adta kezéhez, mert a gróf ugymond, nagyon óhajtá, hogy az minél előbb Párisba érjen, ezért nem küldé a posta által.

Gingembre úr nem sokára, a grófné engedelmével távozott, s ez alkalommal nagyobb szerencsével hajtá végre kézesókolási manőverét, mint bejövetkor, mert a grófné eléje nyujtá kezét, s még mielőtt az visszahúzódott volna, egy igazi formaszertinti csókot reáczuppantott. Akkora csók volt, hogy alig fért meg azon a kis kézen.

A grófnénak még sok szívnyugtalanást okozott ezután is a veszedelmes ladyre gondolni, azonban a levél érkezte óta mégis láz nélkül gondolhatott arra. A mi az inas beszédét illeti, azt természetesen merőben képtelenségnek nyilatkoztatta magában, sőt Charles inasnak egyenesen tudtára adta, hogy máskor ne beszéljen csak úgy minden alap nélkül a levegőbe.

Charles azt mondta, hogy igenis, nem fog ezentúl a levegőbe beszélni, hanem mikor kiment, az előszobában mégis tünődve megcsóválta a fejét, s nagyon kételkedett, hogy tegnap este, Gingembre úr beszédje daczára is, nem jól látott volna.

Még akkor sem hitt csalódásában, mikor öt nap múlva a gróf megérkezett, s a grófnénak, az ő füle hallatára beszélte el, hogyan érkezett Strassburgba, s hogyan küldött onnét mindjárt másnap levelet.

A grófné tréfálózva említé férjének, hogy Charles inas, harmadnap este elutazása után, látni vélte a Richelieu-utczában.

Ez az ebéd fölött történt, épen midőn a gróf bort volt töltendő poharába, csakhogy a bort, minden jó szándék mellett is, a pohár helyett az abroszra önté. Zavarba jött emberekkel meg szokott ilyesmi történni.

A grófné elhalványult.

A gróf pedig, az asztal más oldalára gördítve székét, azt mondá :

— Annak a ficzkónak a szeme káprázott.

— Én is azt mondtam neki, — mondá reszkető mosolylyal a grófné.

E pillanat iszonyu hitet erősített meg szívében : férje nem szereti többé! Én nem irhatom le önnek, uram, mint szenvedett e pillanat óta a szegény asszony, ön novella-

író, majd szép tere lesz leírni elbeszélésében.

— Figyelmeztetem önt, asszonyom, mondtam, én egy szóval sem fogok változtatni ön elbeszélésén. Ugy fogom kinyomatni, a hogy most nekem elmondja. Egyszer bizonyos körülmények kényszerítének megtanulni a gyorsírást. A mit eddig mondott betűről betűre utána irtam.

— Annál jobb, így legalább hü marad ön a valóhoz; vagy talán mégis nem jobb, mert nagyon pongyola előadásom van. Ne igyekezzék megezáfolni, én tudom. De ön meglehetősen el is fáradhatott már az írásban, — sietek befejezni történetemet. — Hány óra?

— Tizenkettő.

— Nem álmos még? . . . De mit is kérdelem, ha az volna sem mondaná meg.

Egy hét mulva, nem tudom micsoda nyilvános ünnepély volt Chantillyban. A

gróf és neje, szintén kimentek oda. Igen sok ismerősre találtak, kikkel délután séta-csonakázást kezdtek.

Cservári gróf és neje egy csónakba kerültek lady Yearson-nal, s két más hölgygel. Emellett még három csónak telt meg ismerősökkel, s legalább negyven uszált még a tavon, megrakva mindenféle mulató néppel.

Ez uram, rettenetes nap volt. Mikor Cserváriék a kikötőből kiveztek, az ég tiszta kék volt fölöttük, csak a láthatár szélén kuttogott néhány sárga felhőfoslány. De miért is írom le ily körülményesen. Elég, hogy midőn a társaság ép legmeszszebb volt a kikötőtől, hirtelen nagy szél támadt, s az ég egy pillanat alatt tele lett sötét, terhes felhőkkel.

A sok csónak vetélkedve sietett a kikötőbe jutni; itt összetorlódván, néhány felborult. Ezek közt volt Cserváriéké is.

(Folytatása következik.)

TENGERPARTI ÉLET.

Irja JÓSIKA JÚLIA.

(Folytatás.)

Mig a férfiak künn a csalfa elemmel küzdenek, addig a nők otthon nem csak fohászokodnak, hanem dolgoznak is. — Pedig minő kemény többnyire e munka!

Ha oly helységben laknak, melyben tengeri fürdők léteznek, sokan „baiquente“-nek állnak be, azaz egész nap a hideg vízben vannak, hogy azon hölgyek fölött örködjének, kik a habok közt keresnek erőt és egészséget. Minő nehéz és kínos e kenyérkereset mindenki képzelheti; s még is, midőn este e szálas, erőteljes, nap és hév barnított némberek hazafelé indulnak; komoly arcot alig lát az ember köztök; nevetve s tréfálva haladnak a gáton, fejbilentéssel s vidám mosolylyal köszöntvén azoknak kikkel reggel a vízben habuczkoltak.

Mások mosással foglalatostkodnak, vagy ideiglenesen szolgálatba lépnek oly családokhoz, melyek butorozott szállásokat adnak ki a fürdővendégeknek.

Némelyek kis tengerirákokat halásznak, melyeket „Crevettes“ név alatt mindenki is-

mer — ki tengerparton lakott. Ez is nehéz és fárasztó kenyérkereset. Midőn az apály beáll, főleg ha ez este történik, e nők és leányok férfiruhába öltöztetve, de mezítláb a tengerpartra indulnak s a víz szélén, de mindig abban járva, hálóval fogják ezrenkint e picziny állatot, mely kicsiben egészen a rákhoz hasonlít, s midőn megforralják rózsaszíné válik, késő őszkor mikor hazatérnek a halászbárkák, a nőknek bőven jut a munkából, mert a halat kirakni s szárazítani kell, s mindebben ők nagy mértékben segítenek a férfiaknak.

De nem csak e szegény családok várják sóvárogva a bárkák hazatérését, hanem ezeknek tulajdonosai is; mert e járművek nem a halászokéi hanem máséi, kiket „patron“-nak neveznek. Majdnem minden bárkának több patronjai vannak, mert építése sokba kerül, a tengerszéli lakosok pedig nem gazdagok.

A „patron“-ok kereskednek aztán a halal, melyet bizonyos áron vesznek font-

szádra a halászoktól. Hogy ez ár nagyon mérsékelt, képzelhetni.

Tengerparti városban, vagy helységben nem hall az ember természéről beszélni — ez nem érdekli a lakosokat — csak a halászat az melylyel mindenki foglalkozik. Mikor térnek a halászok haza, hány tonna halat fognak hozni, vagy hoztak, minő ára van a halnak — mennyi megrendelés érkezett a „patrons“-okhoz — ? ezek körül forog a beszélgetés; ez a közös érdek, melytől az egész lakosság, kisebb, nagyobb mértékben, jólétét várja.

Ehhez a fürdővárosokban még a vendégek mennyisége s a fürdőidény fényesége járul.

Mennyien fognak az idén jönni? s lesznek e ezek közt gazdag s előkelő családok kik nem csak fürödnek hanem költenek is?

Ez a kérdés, mely tavaszkor, midőn a város úgy szólván még téli álmában van, mindenki által taglaltatik.

Lassankit a télen át zárva tartott nagy vendéglők s fényes boltok kinyitvatnak; az élet visszatér a város utczaiba s téreire : a Kursaal s a többi tengerparti kávéházak, fényesen kifestve s kitisztítva, megtelnek idegenekkel, az üres szállásokba számos lakosok költöznek, a városházi kaszinó ablakai esténként gazdag világításban ragyognak, a különféle zenekarok megzendülnek; — szóval a legvidámabb élet váltja föl a téli csendet — pár holnapra — s aztán ismét elenyészik.

Különös ilyenkor esténként a tengerparton a választékosan öltözött vendégsereg közt, a városi polgárnőket s leányokat látni sötét divatu öltözetben, hófehér főkötőben, s hosszú fekete posztóköpenyben, melynek bő csuklája alól nem egyszer igen csinos fiatal arc mosolyog ki.

Mindamellett, hogy az ily városok lakói évenként annyi gazdag embert, annyi fényűzést látnak, mégis náluk többnyire még meg van a régi egyszerűség és frugalitás. Ott polgárnőnél még ritka a kalap s a divatos öltözet, s többet gondolnak háztartásukkal, mint öltözettel s mulatsággal.

Nem ritka dolog ott oly nővel találkozni, ki soha életében tánczvigalomban vagy színházban nem volt, bár városukban egész nyáron át — mindennap van bál, vagy színelőadás.

Meddig fog ez így maradni, nem tudjuk, főleg ha a tengeri fürdők még sokáig oly divatosak maradnak, mint most, mikor majd minden orvos oda küldi betegeit.

Harminczöt évvel ezelőtt — ezt beszélte nekünk egy ostendi polgárnő, — ot híre sem volt a tengeri fürdőknek — olyannyira pedig, hogy a városi lakosság valami oda tévedt angolt, ki naponkint fürdött a tengerben, bolondnak nyilvánította.

Ugy látszik a lakosság közt még sokan vannak körülbelől ily véleménynyel, mert igen ritka dolog, hogy ostendi ember a fürdőt használja.

(Folytatása következik.)

A P R Ó B A É V.

Divatos történet. Irta ZLINSZKI ISTVÁN.

I.

Ha mindent feledni tudnék is, azt soha sem lehet felednem, midőn első szerelmem tárgya a boldogító „igent“ rebegte szerelmi vallomásomra. . . .

Első szerelem; boldog ifjúkor! . . . ti annyi virágot nyujtatok, hogy alig győzzük letépni, miért vagytok oly bőkezűek, miért nem hagytok a későbbi korra is néhány bimbót?! . . .

Laurát imádtam, s ő viszonzta szerelmemet.

Tudjátok-e, mily hévvel képes egy 22 éves ifju szeretni? . . . Alkottatok-e magatoknak fellegrákokat, s ábrándoztatok-e a boldog jövőről, s csalódtatok-e abban, mit egykor teljesülni hívétek? . . . Ha igen, úgy tudni fogjátok, mit éreztem én, midőn szememről lehullott a jövőt rejtő fátyol!

— Szeretsz-e földi üdvem, boldogságom, mindenem?! — kértem a tizenhat tavaszt még nem látott Laurától.

— A sírig! — lön reá a válasz, megpecsételve édes csókkal.

— De anyád, anyád; mit mondandó szerelmiünkre? . . .

— Mit mást, helybenhagyja; hiszen ő is volt fiatal, ő is szeretett; s kívánhatja-e egyetlen leánya boldogtalanságát, halálát? . . . Igen Gyulám, mert téged elveszítve csak a halál menyasszonya lehetek!

— Némán szorítám meg kezét, s forró könnyesepp gördült le arczomon.

Anyja jött zavarára meg az édes perczeket, s mi, — mintha összebeszéltünk volna, — egyszerre ragadánk meg kezeit, s áldását kértük szerelmiünkre.

Ugylátszik, kissé meglepte a váratlan jött vallomás a jó anyát, mert hirtelenében nem találva szavakat, hol reám, hol leányára tekintett, ki könyezve ölelé át anyját.

— Tehát szeretitek egymást? . . . jól van édes gyermekeim, szeressétek, s adja Isten, hogy e szerelem örökké ily forró legyen, miként most, de még mindketten gyermekek vagytok, alig urai érzelmeiteknek, melyek — miként gyenge sajkást a hullámok, messze elragadnak. — Én nem ellenzem szerelmeteket, legyetek boldogok, s ha annak ideje eljön, — legyetek egymáséi, — de — mint mondám, — még mindketten gyermekek vagytok, ki tudja érzelmeitek hová fejlődnek idővel, ki tudja, nem változik-e az meg? — Laura is gyermek még, rajtadkívül alig ismer férfit közelebről; s te sem tudsz még különbséget tenni a nők lelkülete közt, mert hiszen Laurámon kívül más nőt ismerni nem is akarál, azért halljátok megmásíthatlan határozatomat. Te Gyula elmenesz a fővárosba, vagy még jobb lesz — Bécsbe, — Laura természetesen itt marad, — s egy évig távol leendsz, s ez idő alatt véle sem szóval, sem írásban nem érintkezel; ha ezt meg ígéred s meg is tartod, szavamot adom, hogy Laura, — ha mindketten úgy akarjátok akkor is, — egy év múlva tiéd leend! . . .

Szavai kedvesen leptek meg mindketönket, s habár szomorúan gondoltunk is a végtelen hosszúnak tetsző próba évre, örömmel adtam szavamot, mert ismerve

Laurám édes anyja szilárd jellemét, bizonyos valék, hogy ő nem akart játékot üzni legszentebb érzelmeinkből; Laura szerelmében pedig majd annyi lett volna kétkednem, mint megtagadni az Istent! . . .

II.

Még két napom volt, két egész napom, s ezt Laura körében akarám átélni.

Egész nap együtt valánk, egész nap a távollét keserveiről beszélgeténk, mely a mint közeledett az elválás órája, annál borzasztóbbnak tünt fel! . . .

Laura így szólt hozzám :

— Ha te elmégsz, lelkemet magaddal viszed, ott lesz az mindig körötted miként gondolatom; örködni fog szerelmed felett, s ha egy más kép akarná elfoglalni szived birodalmát, ki fogja az onnét üzni! . . . Én hon leszek mindig, társaságokban nem vendek részt, nehogy gondolatomban is hűtlen lehessen hozzád. . . .

Én esküt tevék, hogy egy évig senki sem fogja ajkaimról a „szeretlek“ szót hallani! . . . De Laurám — szólék hozzá — ha az egyszerű, igénytelen ifju emlékét a távollét, a hosszas távollét ki fogja szivedből üzni, s egy másnak adsz ott helyet, mely szerelmemnél fogva jogszerint csak engem illethet; — igen, csak engem, mert ugy szeretni miként én szeretlek, senki, senkisé lehet képes! . . . mit teendek akkor én? . . .

— Gyula! haragszom reád, — szólt szemrehányolag Laura — s gyönyörű szemei még nagyobbak lettek a bennök megjelent könnyektől, — hogy tehetsz fel rólam ilyet, hogy vétkezhetsz a legtisztább, leg-hűbb szerelem ellen? Esküöm kívánod? jó. . .

— Nem angyal, nem! hiszek benned, bízom szerelmedben, miként az Isten létezésében; nem is kétkedés az, nem szerelmedbeni bizalmatlankodás, de oly jól esik, ha azzal, kit szeretünk gondolatinknak még árnyát is közölhetjük; bízom benned ugy, miként önmagamban, s hiszem, hogy csalódom nem lehet! . . .

— Most Isten veled, az idő eljárt; holnap ilyenkor mérföldekre leendek tőled, de lelkemet itt hagyom cserében, imádkozzál én értem is magadért is, hogy szerelmiünkre erősen győzödelmeskedhessék a jöhető kísértéseken. . . .

— Isten veled, Isten veled! . . .

Egy bucsucsók, — s elváltunk, hogy egy hosszú év után örökre egyesülhessünk.

III.

Mit tettem Bécsben, miként telt időm? . . . kérdések, melyekre párszóval megfelelhetek: untam magamat iszonyatosan, s hosszú volt az év rettenetesen! . . .

Miért mondjam el, hogy az év minden napján huszonnégyszer, s minden óráján hatvanszor gondoltam Laurára!? . . . Miért mondjam el, hogy minden perczen sóhajtottam kedves hazám s annak egy kised faluja felé? . . . Miért mondjam el, hogy két bájos varróleány, egy csinos kis menyecske és egy koros bárónő szerelmét utasítam el, hiszen ezt ugysem — — hinnétek el! . . . E helyett, jobb lesz tehát ha felöltjük a mesés sarukat s elmondjuk: hipp, hopp! ott legyenek a hol akarok! . . . s átugorjunk a próbaévet.

Alig értem a faluba, kocsimról leugorva, Lauráék lakása felé siettem.

Fuvarosom el nem tudta gondolni, mi bajom van? egész uton mindig veszekedtem vele a lassu haladás miatt, s most mint félörült futottam Laurám, az én hü, epedve váró Laurám karjai közé! Ott hagyva fuvarosomat az utcza közepén, lángeszére bizva lakásom fölkeresését. . . .

Még jó távol valék lakásuktól, midőn zenehangokat véltem hallani; eh! valami kocsmai zaj — gondolám — s még gyorsabban haladtam. De minél közelebb valék célomhoz, a zene annál inkább hallatszott, s most már azt is kivehetém, hogy quadrillet játszanak; ez még sem kocsmai zaj, — okoskodtam magamban, — aligha nem valami névestély, vagy — lakadalom! . . .

A kijelölt ház előtt állottam.

Ha már rég ki nem ment volna divatból a kö- vagy sóbálványnya változás, én bizonyosan ily sorsra jutok, s azóta már mint Katona állnék a n. színház előtt! . . .

A ház minden ablakából fénysugarak löveltek át a nehéz függönyökön s benne a zene vidám hangjainál ugyancsak cizfrázták a csárdást, mi a quadrille hetedik figuráját! . . . .

— Ah! meg van! . . . . okoskodám — Laurám megemlékezett e nagy napra,

tudta, hogy jöni, sietni fogok, s ő a jó angyal számomra rendezte e kis multságot! Beléptem.

A tornác alatt előttem ismeretlen fiatal egyének hütöztek, néhánynak virágcsokor díszíté attilája elejét, mi nekem sietségem daczára is nagyon feltűnt; én szó nélkül haladtam át soraikon, siettem egyenesen be Laura elé, hogy öröme annál nagyobb legyen a véletlen meglepetés által.

A tánczteremben valék, szemeim Laurát fürkészték, de ő nem volt itt.

Siettem a mellékszobák egyikébe. — Csinos barna férfi ült az egyik pamlagon, jobb karjával egy koszoruzott hölgyet ölelve.

Nem akartam hinni szemeimnek, közelebb léptem, — a koszoruzott hölgy valóban — Laura volt!

E perczen sokkal ostobább valék Ba-laám próféta historiai nevezetességű paripájánál, mert ez megtudott szólalni, midőn gazdáját veszély fenyegeté, de én mint a szobor némán álltam.

Minden világos volt előttem; a barna férfi, — egy vidéki földesúr — oltárhoz vezeté azon hölgyet, ki nekem egy év előtt hűséget és szerelmet esküdött! . . . .

Laura igen meglepettnek látszék (a mit egy cseppet sem csodálok), kibontakozott völegénye karja közül, s pár mentegetőző szóval közeledett felém, de nem vártam be, megfordultam s szó nélkül rohantam ki a szobából, ki az utczára s onnét zúzott kebellemel, tört reményekkel haza apám házába, mely egy évig nélkülözte lakóját.

Sokáig sajtogott még keblem, sokáig azt hívéim, hogy többé szeretni nem leszek képes! . . . .

— Ilyenek vagytok ti nők! — schajtam — így zúzzátok ti össze a leghübb sziveket! . . . , így sohajtoztam én hetekig, s a sok sohajtozás közben csak azt vettem észre, hogy szívem sebei gyógyulásnak indultak; s már-már a sohajtások is gyérebbe szakadoztak fel a sebesült kebelből.

Nemsokára — mintegy félév mulva — ismét keresni kezdtem a társaságokat, s rövid időn azt vettem észre, hogy Lauráé helyett egy más kép foglalá el szívemet, mely Lauráénál szebb, kedvesebb, műveltebb, ki nek lelkülete enyimmel annyira egyezni látszék! . . .

Szerelmes lettem másodszor is, és pedig milyen szerelmes! . . .

Hol vagytok ti bölcsek, kik azt állítjátok, hogy csak egyszer lehet szeretni?! . . . Jertek, nézzetek meg engem, midőn Emmám bájos arcának nézésébe merülve harmatgyenge kezeit esőkolgatom, s mondjátok, hogy nem szeretem, hogy nem vagyok rabja bájainak! . . .

* * *

Pár év alatt én is nős ember levék, s nöm az angyali — Emma! Boldogságom — most, több év multával is azt mondhatom — tökéletes, minő csak emberé lehet!

Nemsokára nősülésem után rokonok látogatása miatt utazgatván, utunk történetesen épen azon városkán vezetett keresztül, hová az én hűtlen Laurámat vitte férje; azonnal elhatároztuk, miszerint meglátogatjuk őket.

Tervünket azonnal foganatosítani akarván, a vendéglőben kifogattunk, s Gárdányi lakása után tudakozódva megindulánk.

Egy csinos házacskát jelölt ki vezetünk, melynek kapuján belépve, izléssel rendezett

kis kertben találtuk magunkat. — Velünk majdnem szemben szőlővel befutott lugast vevék észre, s bele pillantva Laurát láttam benne férjével üldögelni, karjain ,egy kis angyalt hintálva.

A mint észrevettek, elének siettek; a vizionlátás első perceit leszámítva — melyekben az elfogultság némi jeleit lehetett mindkettőnkön észrevenni, — vidorak valánk, s midőn egy perczre magunkra maradtunk, Laura felém nyujtá még mindég szép kezeckéjét, kérdé :

— Neheztel ön reám, barátom?

— Nem Laura, most már nem; hiszen mindketten boldogok vagyunk; önnek jó férje van, talán jobb, mint én lettem volna, s nekem angyaljóságú nöm.

— Talán jobb, mint én lettem volna? — tevé hozzá tréfásan.

Marasztásaiknak elient nem állhatva, elhatároztuk, miszerint a mai estét együtt töltjük, s csak reggel folytatjuk utunkat.

Gárdányi néhány jóbarátját hívá meg estelire, s a vidoran eltöltött esteli után a két fiatal menyecskét — kik csakhamar lelki-barátokká lőnek, magukra hagyva egész éjfélig üztük a — pagátot.

S Z É C H E N Y I E M L É K E Z E T E .

EGY szó nyilallott a hazán keresztül,

Egy röpke szóban annyi fájdalom;

Éreztük, a mint e föld szíve rezdül

Es átvonaglik róna, völgy, halom.

Az első hír, midőn a szót kimondta,

Önnön viszhangjától megdőbbene;

Az első rémület kétségbe vonta :

Van-é még a magyarnak istene.

Emlékezünk : remény ünnepe volt az,

Mely minket a kétségbe buktatott :

Gyászról, halálról, szív lesujtva szólt az,

Napján az Úrnak, ki feltámadott.

Már a természet is, hullván bilincse,

A hosszú, téli fásúlt dermedés,

Készíté uj virágít, hogy behintse

Nagy ünneped, dicső Fölbredés!

Immár az ég — ah, oly hideg korábban! —

Írántunk hő mosolyra engede;

A négy folyó és három bérez hónapban

Kilebbent a tavasz lehellete;

S melynek halálos — úgy tetszék — elasztá,

Életre pezsdült a kór sivatag;

Lassu folyót önérzelem dagasztá,

Büszkén rohant le a szilaj patak.

S fölzenge távol a menny boltos alja,

Gyömöleshozó év biztató jele,

Hallott korán megdőrdülő morajja —

Midőn egyszerre villám sujta le.

„Széchenyi meghalt“ — Oh, mind, mind csalékony:

Te vig tavasz nap! ujjongó mezők! . . .

„Széchenyi meghalt“ — S e nagy omladékon :

„Élünk-e hát mi? búsan kérdezők.

Mert, élni hogyha nem fajulva, tengés,

Olcsó időnek hasztalan soka;

De vérben, érben a vidám kerengés,

Mely szebb jövőre biztos záloga;

Ha czélra küzdvén, nagy, nemes, dicsőre,

Igy összehat kezünk, szívünk, agyunk.

Vezérszó : ildom, a zászlón : előre!

Ő az, ki által lettünk és vagyunk.

Megrontva bünöd és a régi átok,
 Beteg valál, s nem érzéd, oh magyar;
 Nép a hazában nem volt már hazátok:
 Sírt még hogy adna, állt az ős ugar.
 S mint lepke a fényt elkábúlva iszsza,
 Ugy lón nekünk a romlás — élvezet;
 Egy két kebel fájt még a multba vissza:
 Nem volt remény már, csak emlékezet.

De, mely a népek álmaít virasztja,
 Elhagyni a szelíd ég nem kívánt;
 Széchenyit küldé végtelen malasztja
 E holttetembe érző szív gyanánt,
 Hogy lenne élet-ösztön a halónak,
 Bénult idegre zsongító hatás,
 Reménye a remény nélkül valónak:
 Önértzet, öntudat, feltámadás.

Midőn magát ez nem tudá szeretni,
 Ő megszerette pusztuló faját.
 Oh nemzetem, ha fognád elfeledni,
 Hogyan viselte súlyos nyavalyád?
 És mennyi harcot küzde önmagával?
 Hány izgatott, álmatlan éjjelen?
 Mig bátoritá Machbeth jóslatával
 Kimondá: „a magyar lesz“ — hogy legyen!

Bizton, ezer bajunk közt megtalálta
 Azt, a mi fő, s mindent befoglaló:
 „Elvész az én népem, elvész — kiálta —
 Mivelhogy tudomány nélkül való.“
 S míg kétle a böles, hátrált a tevékeny,
 Bújt az önérdék, fitymált a negéd:
 Ő megjelenve, mint új fény az égen,
 Felgyújtá az oltár szövétnekét.

És ég az oltár. Ím, körébe gyültünk,
 Szétszórt bolyongók a vész idején.
 Már is tüzénél szent lánggra hevültünk,
 Fénye világol sorsunk ösvényén.
 Oh, rakjuk e tüzet, hogy estve nála
 Enyhet találjon áldó magzatunk!
 Ez lesz a méltó, a valódi hála.
 Mit a nagy Jóltevőnek adhatunk.

De hogy' kövesse nyomdokát az ének?
 Némúljon el, lant, gyöngye szózatod.
 Hazám tudósi, könyvet nagy nevének!
 Klió, te készítsd legdicsebb lapod!
 Évezredek során mit összejegyzél
 Honfi erény magasztos érdemét,
 S arany betűkkel ércztáblába metszél:
 Abból alkod Széchenyi jellemét.

Írd azt, ki a pusztán népét vezérli,
 Ki kürtöl, és lerogy a régi fal;
 Tarquin előtt ki arczát megcseréli; —
 Fülepet ostoroz lángajkival;

Ki győzni Athént esellel is szorítja;
 Kit bős csoport elitél, mert igaz;
 Ki Róma buktán keblét felhasítja —
 Elég . . . a példa fáj: Széchenyi az!

Ő szól: s mely szinte már kővé meredten
 Csak hátra néze, mint Lóth asszonya,
 A nemzet él, a nemzet összeretten,
 Átfut szivén a nemlét iszonya;
 Szól újra: és im lélek ül a szemben,
 Rózsát az arcra élet színe fest;
 Harmadszor is szól: s büszke gerjelemben
 Munkálni, hatni, küzdeni vágy a test.

Hitel, Világ és Stádium! ti, három —
 Nem kézzel írt könyv, mely bölesel, tanít,
 De a lét és nemlét közti határon
 Egekbe nyúló hármass pyramid!
 Ám, hadd üvöltsön a Számum viharja,
 Döljön nyugatról a sivár homok:
 A bujdosók előtt el nem takarja,
 Melyet ti megjelöltök, a nyomot.

S lón új idő — a régi visszacsökkent —
 Reményben gazdag, tettben szapora;
 A „kiseded makk“ merész sudárba szökkent;*)
 Ifju! ez a kor: „Széchenyi kora.“
 Nézd ez erőt: hatása mily tömérdek —
 De ne imádj: a munka emberé —
 Szellem s anyag, honszeretet s önérdék
 Mily biztosan lejt a közjó felé.

Majd elborulni kezde láthatára:
 Kik műve által lettünk magyarok,
 Nem ügyelénk többé vezérnyomára,
 Mi napba néző szárnyas Ikarok.
 Oh, hogy riadt fel intó jós-ajakkal! —
 S midőn a harc dült, mint vérbösz Kain,
 Hogy álla tört szívvel, merev hajakkal —
 Egy uj Kaszandra Trója lángjain!

Hosszú, nehéz, sötét lón akkor éjünk,
 Nyugalma egy álarcozott halál;
 S midőn a szív feldobbant, hogy reméljünk:
 Nagy szellem! íme, köztünk nem valál.
 Oh! mily irigy sors önző átka vett el,
 Hogy ébredésünk hajnalát ne lásd? —
 Vagy épen egy utolsó honfi tettel
 Tagadnod kelle — a föltámadást? . . .

*) „Minden jelenetek jövőd fényt mutatnak nemzetünknek, minek megjövődülésére semmivel több jóslói tulajdon nem kell, mint előre megmondani, hogy a kiseded makkból, ha meg nem romlott, idővel termő tölgyfa lesz, csak senki el ne gázolja.“ Széchenyi.

Nem, Üdvezült, nem! . . . fájdalunk hevében
 Hamvad ne sértse káromló beszéd :
 Oh, nézz egedből és örvendj e népen,
 Mely soha így még nem volt a tiéd!
 Leomlunk sírodon szent döbbenéssel,
 A sujtó karra félve ismerünk :
 De Antéuszként majd ez illetéssel
 Küzdelmeinkhez új erőt nyerünk.

Emléket, oh hazám, mit adsz e sírra?
 Hová tekintesz földeden, magyar,
 Hol Széchenyi nevét ne lásd megírva
 Örök dicsőség fénysugarival?
 Ha büszke méned edzi habzó pálya,
 Ha eszmeváltó díszes körbe gyülsz,
 Ha szárnyakon röpít a gőz dagálya,
 Ha tenni, szépre, jóra egyesülsz; —

Duna, Tisza . . . ez, mely prüszögve hordja
 Fékét, s szabályhoz törni kénytelen;
 Amannak hódol a sziklák csoportja,
 S Trajánusz híre újból megjelen;
 Az ifju szép Pest, ki bizton öelve
 Nyujt Corvin agg várának hű kezét,
 S az édes honi szót selypíti nyelve — —
 Széchenyié mind ez emlékezet!

Széchenyi hírét, a lángész csodáit,
 Ragyogja minden, távol és közel :
 Áldozni még jerünk — ah, oly sokáig
 Nem értök — Széchenyi szivéhez el.
 Nem láttuk, e sziv néha mit palástol,
 Hordván közöny havát és gúny jegét :
 Hogy óvni gyöngé csiráit fagyástól
 Őrizze életosztó melegét.

Értünk hevült, miattunk megszakadt sziv,
 Te, az enyészet ágyán porladó!
 Késő, de tartozott szent hódolat hív :
 Egy nemzeté, im, e hálás adó.
 El kelle bukunk — haj, minő tanulmány! —
 Meg kelle törnöd — oh, mily áldozat! —
 Hogy romjaidra s romjainkra hullván,
 Adjunk, Igaz! tenéked igazat.

Szentebb e föld, honunk áldott alapja,
 Mióta, nagy sziv, benne nyúgoszol;
 Szentebb a multak ezredévi lapja,
 Mióta, nagy név, hozzá tartozol.
 Koszorút elő! . . . morzsoljuk el könyűnket :
 Az istenülés perci már ezek!
 Borítsa ünneplő myrtusz fejünket :
 Reménynyé váljon az emlékezet.

Nem hal meg az, ki milliókra költi
 Dús élte kincsét, ámbár napja múlt;
 Hanem lerázván, a mi benne földi,
 Egy éltető eszmévé finomúl,
 Mely fenmarad s nőttön nő tiszta fénye,
 A mint időben, térben távozik;
 Melyhez tekint fel az utód erénye :
 Óhajt, remél, hisz és imádkozik.

Te sem haltál meg, népem nagy halottja;
 Nem mindenestül rejt a czeni sír;
 Oszlásodat még a család siratja —
 Oh, mert ily sebre hol van balzsamir? . . .
 Mi fölkelünk : a fájdalom vigasztal :
 Egy nemzet gyásza nem csak leverő :
 Nép, mely dicsőt, magasztost így magasztal,
 Van élni abban hit, jog, és erő!

ARANY JÁNOS.

T Á R C S A.

M Ű T E R E M.

Magyarázata a mai számunkhoz mellékelt mintarajznak **Schäffer Annától.**

1. sz. Gallér; francia himzés. 2. sz. Kézelő, az 1. sz. alatti gallérhoz. 3. sz. Mellény-füzéshez való övkapcsoló. 4. sz. L. jelbetű; francia himzés. 5. sz. Minta különféle használatu himzések- hez; a csillagok francia himzésben készítettök, a virágok angolban. 6. sz. Zsinór-minta, mente-gallérhoz. 7. sz. Nyakkendő-himzés, fekete selyemre. 8. sz. Zsinórzat-minta. 9. sz. Ilona; síma himzés.	10. sz. Zsinórzat-minta. 11. sz. Cifrázat gyermek-szűrhez; színes ze- phirrel hímzendő. 12. sz. Zsinórzat-minta. 13. sz. Zsinórzat-minta a 6. számhoz. 14. sz. Ilona; ékítve. 15. sz. P.; virágosan. 16. sz. Szöglet-darab a 6. 13. számokhoz. 17. sz. Zsebkendő-szöglet. 18. Ugyanaz. 19. sz. Kapocs.

I R O D A L M I S Z E M L E.

Lyrail áloék. Nyugoti költőkből fordította s újra összegyűjtötte Szász Károly. Pest, kiadja Ráth Mór. „Erdély és Magyarország szépeinek tisztelettel nyujtja a legszebbet, a mit nyujthat — Szász Károly.“ Az ajánlat értelmét mi is bizonyíthatjuk — mert nem csupán a jelesnek ismert fordító, de bárki más sem nyujthatna ennél szebb tartalmu füzetet hölgyek olvasmányaul. Egyébiránt lapunk szives olvasónői már e füzér nagy részét ismerhetik hason című rovatunkból, melyet a mult éveken legnagyobb szigorral kezeltünk. Szász K. legjobban tenne, ha mindvégig ilyen „örökszép“ lyrail költemények kiszemelésével s fordításával foglalkoznék, mert ez az ő legszebb hivatása, s annál hálásabbak lehetünk iránta érette, mert érdeme, haszna sokkal nagyobb, mint sok eredetit írni erőködő utánzóé, kiket az értetlenség pedig tán látványos szajosb, noha gyorsan mulékony dicsérettel jutalmaz. Jövő számunk mutaványt hozand e füzetkéből.

A magyar nemzet története. Regényes rajzokban. Irta Jókai Mór. Második javított s bővített kiadás. XVII. Geiger-féle képpel. Pest, kiadja Heckenast Gusztáv. — E regényes — történeti „elbeszélés“ alakjában írott történet — különösen nők számára ajánlatos, és valóóilag a kedvencz tollu regényköltő sajátlag nőknek írta is, a miben célját hogy elérte, mutatja az első kiadás gyors elkelte. Ha van honleány, ki Szalay, vagy Horváth történetéből akarja ismerni honunk multját, — a mi, irodalomban vagy politikában nem szereplő hölgynek tán sok és terhelő volna is — annak fölőseges volna e könyv, — de legalább annyit tudni a nemzet történetéből, mint a mennyi e kötetben foglaltatik, minden művelt honleánynak — szigoru kötelessége. E köte-

lesség teljesítése pedig fenséges mulatsággá van könnyítve e kellemes előadásu könyv által, melynek, daczára szép és költséges (fametszetű 17 képes) kiállítása mellett, ára csak — 2 ft. 50 krajczár ujpénz.

Ismerettár. Nélkülözhetlen segédkönyv, mely a történelem, természet s egyéb tudományok és művészetek köréből lehetőleg minél több érdekes tárgyat és egyéniséget betűsorozatos rendben megismertet. IV kötet. Drina szótól Feretriusig. — E tudományos ismereteket gyarapító vállalat, tömör rövidsége és olcsóságánál fogva az alsóbb szegényebb osztályok, s illetőleg a nagy tömeg számára volna megindítva, azonban még a mi „nagy tömegünk“ aggálykeltő közönnel fordít hátat minden tudományos vállalatnak, s így a kiadó ezt is sok mással egyetemben, csak tetemes ráfizetéssel kiadói cégének becsületeért s részben hazafui érzülettől lelkesítve tartja fönn. Azért megérdemli, ha egynémely vállalatát annyival buzgóbban pártoljuk, hogy ily hasznos kockáztatásokra képesítsük.

Magyar hölgyek életrajza. Irta Kulin Nagy Benő és Sárvány Elek. Szerzők tulajdona. Ára 3 ft. o. é. Debreczen. Csáthy és társa bizománya. Nagy nyolczadrét. Igen díszes kiállítás. Horogszegi Szilágyi Erzsébet köre rajzolt arczképével. Az előfizetők névsora aranyfemes betűkkel van a könyv hátulján kinyomva. Ajánlva hazánk hölgyeinek. — Alkalmilag megemlíthetjük, hogy a debreczen-városi nyomdáról sok szepet és jót hallottunk, mit jelen mű kiállítása is fényesen igazolni látszik. A város is örvendhet választásának, hogy eddigi pangásban lévő nyomdáját jelenleg szakértő, pontos s szorgalmas művezető kezeire bízhatta.

P E S T I H I R E K.

** A magyar tudományos akadémia 12-én tartotta idei nagy gyűlését a muzeumi dísz-teremben, nagy közönség előtt, melybe jókora számu díszes nőkoszorú is fűződött. A legnépszerűbb tagok belépéskor általános éljenzéssel fogadtattak. A gyűlés részletei voltak. I. Dessewffy Emil gróf elnöki beszéde. II. Toldy Ferencz titkár az aka-

démia 1859—60-iki működéséről tett jelentést, s felolvasá az idén tagokká választott urak neveit. Ezek: Márkfi Sámuel, Vambéry Armin, Hegedűs László, Kautz Gyula, Kukulyevits Iván, Veninger Vincze, Margó Tivadar, Prónay Gábor báró, Rómer Flóris, Thann Károly. Külföldiek közül Stier Gottlieb withenbergi tanár, Grenner Ágost greifswaldi tanár, Boué Ami, bécsi geolog. (A Széchenyi István halála által megürült helyre.

igazgató taggá Vay Miklós báró választotta meg.) III. Wenzel Gusztáv „A magyarok Rómában 1350-ben“ című cikket olvasott föl. IV. Mikó Imre gróf emlékbeszéde, Kemény József elhunyt tiszteleti tag fölött. V. Szabó József értekezése a magyar alföld geológiai alakulásáról. VI. Teleki Domokos gróf emlékbeszéde Wesselényi Miklós báró fölött; olvasta Szász Károly. VII. Csengeri Antal felolvasása az akadémiai jutalmazásokról. VIII. Az elnök zárbeszéde. — Másnap az akadémia által rendezett Széchenyi-ünnep tartatott, ugyane teremben. Ezt szintoly díszes közönség előtt Eötvös József báró nyitotta meg szép beszéddel az országosan gyászolt halott fölött. Utána Arany János mondta el főnebb közölt költeményét. Ez ünnepélyt szintén Desseffy Emil gróf szónoklata zárta be, mire minden ajkon megzendült a „Szózat“, s a közönség, új tápot merítve a lefolyt ünnepélyből a nélkül is erős nemzeti lelkesedéséhez, hazafias tettekre célzó eltökéléssel hagyta el a méltóságos nemzeti épületet.

** Péter Vendel úr azon jó hirnevet, mit jó zongorák árulásával eddigelé szerzett, jövőre úgy is ki akarja érdemelni, mint jó zongorák készítője, s e czélből külön gyárt szerelt föl.

** Reményinek a vakok-intézete javára tervezett, s többször említett hangversenye, e hó 21-én délben volt megtartandó a nemzeti színházban.

** Itt az ősz — hát hangversenyezzünk! Fájdalom, így szokás. Csodáljuk is, hogy eddig még egy muzsafi sem tisztelte meg őszünket hegedű vagy zongorahangokkal, s nagy vörös plakátokkal. Azonban az idén sincs kivétel az ősz szabályszerű rendeltetése ellen, most sem kerüli ki sorsát, a hangversenyi — élvezet. Legalább hallani, hogy néhány virtuoz hangolja már eszközét. Majd ha a philharmoniai hangversenyek készületeiről hallunk, azokat mi is szíves üdvözlettel jelentjük.

** Megjelent: „A magyar nők évkönyve“, című naptár; szerkesztette Emilia, ki azt, tisztelete jeléül Jókai Mórnak ajánlja — „mindazok nevében, kik a naptárt irták, és rá előfizettek.“ Tartalma igen szép női névsort mutat fel a t. közreműködő nők neveiből. A naptár mindenféle hasznos tudnivalóval, és különféle házi-jegyzetek számára megvonalzott lapokkal el van látva.

** Pesten egy eddig itt szokatlan modoru ház épül, az iskola-utczában. Emich Gusztáv építési nyomdául, az angol gyárak modorában, minden közfalak nélkül, melyeket vasoszlopok fognak pótolni. A földszinten lesznek a gőzgépezet, s nyomógép, az emeleten, mely egészben egy termet fog képezni, dolgoznak a szedők, s hogy az a szűk utca miatt sötét ne legyen, az épület üvegfedelest nyer, mint a párisi utca.

** Hol és mikor halt meg Petőfi Sándor? . . . Számtalanszor halljuk és teszszük magunk is már tizenegy év óta e kérdést. Eddig még senkisé-

tud rá bizonyosat felelni. A ki csak megközelítőleg is biztos adatokkal bir erre nézve, nagy szolgálatot tesz, ha beküldi azokat a Vasárnapi-Ujs. szerkesztőségéhez, mely már több adatot közölt ide vonatkozólag. Ezek egyike valószínűvé teszi, hogy Petőfi Sándor 1849. július 31-én a fehéregyházi határban, mellén kapott dzsidaszurás következtében esett el. Sírja a fehéregyházi határ felső felén északról lefutó patak partjára ásott közös sír lenne, melybe 134 bajtársával temettetett. Arrajáró székely utasok sohasem felednek egyegy kődarabot vetni a sírra, mely, ha évenként ki nem egyengetnék, azóta óriási halommá nőtt volna.

** A kertészeti társulat palotai kertjében ez idén nemesített gyümölcsfa-csemetékből eladatik: 2770 db almafa-csemete 331 fajban, 2286 db körte-csemete 344 fajban, 1104 db őszibarack-csemete 44 fajban, 910 db kajszicsemete 12 fajban, 484 db szilva-csemete 58 fajban, 354 db cseresznye s meggy 90 fajban, mintegy 800 db diófa egy éves, mintegy 5000 db eperfa két éves. Ára darabonként 16 kr., társulati tagok, kik éves tagsági díjakat már befizették, fele áron, azaz 8 krron rendelhetik meg, és ezek a nemtagok fölött elsőbbséggel birnak. Begöngyölési díj darabonként 1 kr., 25 darabon fölüli megrendelésnél fele díj fizetetik. Az eperfák ára: 100-a 2 ft. Megrendelések a titkári hivatalnál, vagy személyesen a társulat csarnokában az árak előlegezésével történnek.

** Kőhegyi úr, miután magyar-horvát nemzeti táncza az itteni elsőrendű tánczmesterek által elfogadtatott, körutrá meg, hogy azt mindenféle betanítsa. Utjában Nagyvárad, Debreczen, Miskolcz, Kassa, Lőcse városokban fog huzamosabban időzni. Pesten egy előkelő főúri társaság is ígérkezett tánczát betanulni.

** A Magyar Sajtóból értesülünk, hogy üdvözült Batthyány Lajos grófért, e hó 6-án Genfben is tartatott gyászistentisztelet mintegy 30 magyar, s több lengyel, román, stb. jelenlétében.

** A műegylet a lefolyt tárlatból Haan, Mezei, Pecz és Perczel szerzőktől vett festményeket.

** Werfer Károly, több fiatal író közreműködésével kiállítandó „Petőfi emlékkönyve“ című vállalatra hirdet előfizetést 1 o. ftal. A könyvet Ormodi Bertalan szerkeszti.

** „Népdal-füzér“ van tervben, melyhez szöveget Tompa Mihály, zenét Reményi Ede írta.

** Az akademiára ez idén legtöbbet (45,000) Lopresti Árpád báró ajándékozott. Az intézet külön köszönőlevelet küldött a nemes bárónak.

** Az ágostai hitvallásuk első közgyűlési napján nagy lakoma tartatott, melyen a hazai vallás felekezetek testvérileg képviselve voltak.

** Benedek cs. kir. tábornoszernagy úrnál a napokban, meghívás következtében, harminczhárom akadémiai tag ebédelt.

** Dobsa Lajosról ismét mondogatják a lakok, hogy ő lenne legalkalmasabb egyén a nemzeti színház igazgatására. Mi is e nézetben vagyunk, mint idei 30-ik számunkban is kimondtuk.

V I D É K.

** Debreczeni lóverseny. Első nap. I. Aszszonyságok díjja, 50 arany, ezüst serlegben. Nyertes: Alborak, tulajdonosa Szapáry Iván gróf. II. Debreczen város díja, 100 arany. Nyertes: Rigolletto, tulajdonosa Almásy György gróf. III. Földészek versenye. Nyertesek Szarvas, tulajdonosa: Kardos Bálint; Huszár, tulajdonosa Tóth István; Szarka, tulajdonosa Nyitrai István. IV. Szabolcsbihari díj, 500 ft. Nyertes: Alborak, tulajdonosa Szapáry Iván gróf. — Második nap. I. Paripaverseny. Nyertes: Alborak, tulajdonosa Szapáry Iván gróf. II. Ostorverseny. Futott: Ilka, tulajdonosa Degenfeld Gusztáv gróf; Marcsa, tulajdonosa Bethlen Sándor gróf; Juno, tulajdonosa Botka Béla. Nyertes: Ilka. III. Ügető tétverseny. Nyertes: Semsey Lajos fogata. IV. Egyleti díj, 500 ft. Nyertes: Alborak, tulajdonosa Szapáry Iván gróf. — Feltűnő volt, hogy a lovag urak külföldi jelmezben jelentek meg.

** A Bethlen Sándor gróf által rendezett retyezáti zerge-vadászaton öt zerge esett el. Kettőt Andrassy Aladár gróf, egyet-egyet Károlyi Sándor, Bethlen Olivér, Bethlen Gábor grófok ejtettek el.

** A „Mi asszonyunkról“ nevezett pécsi nőzárda négyosztályu elemi tanodájában e hó 25-én kezdetnek meg az előadások.

** Az abonyi hangverseny, mit a muzeumi kert javára rendeztek, szépsikerű volt. 200 ft. jövődelme lett. Egy tudósító elismeréssel említi fel az egyes közreműködőket, a Pestről ott volt Bognár Adél k. a. szépreményü szini tehetségnek állítja, Bognár Vilma kisasszonyról pedig, sok dicséret közt azt mondja, hogy a közönség elámulva gyönyörködött az erőteljes tiszta hangban, melylyel az rendelkezik. (Azon még jobban elámulhat, hogy a nemzeti színház igazgatósága semmiáron nem akarja belátni azon hangnak szép voltát.)

** Enyingre szineszek köszöntvén be, egy levél elismeréssel említi fel t. Farkas Imre úrnak abbeli buzgalmát, miszerint számukra a helyiséget és a szinpad felállításához szükséges anyagokat díj nélkül átengedni sziveskedett.

** Doboz, békés-csanádmegyei helységben, két testvér kisasszony ment közelebb férjhez, kik esküvőjükör megigérték, hogy az ottani templom szószékét ahoz illő terítékkal ajándékozzák meg, s uj keresztelő-edénnyel látandják el.

** A somogyemei hölgyek által egy éve megpendített „Petőfi-émlék“ ügyében Kalocsán mű-versenyt tartottak, mely száz forintot felül jö-

védelmezett. Az előadáson Petőfinek „A hazáról“ szóló költeményét viharos taps és éljenek közt szavalta Milassin Ilma kisasszony. Kivüle még Kóber K., Mihályi V., Ringenbach L. kisasszonyt, és Kompóth, Milassin V., Sebő A., Turgonyi L. urak működtek közre.

** A honleányi s emberbaráti tetteiről ismeretes Gotthardt István-né assz. ő nga, az e-hetyei kath. szentegyházat ujjá alakittatván, annak felszentelését nemrég ünnepélyesen megtartották.

** A szigetvári Zrinyi-ünnepen egy lelkes kör 19 ft. 30 krt gyűjtött össze, s azt a bukaresti szegény magyaroknak elküldte.

** Irsán az ev. iskola javára több műkedvelő színelőadásokat rendezett, melyekben az urakon kívül Clementisz Paulina, Dinnyés Amália, Juhász Amália, Juhász Etelka, és Szászy Hermina kisassz. működtek közre.

** Horvátországból írják a V. U.-nak, hogy a Lepoglava nevü vár, egykor a hős Korvin János büszke vára, most fegyenczház. Itt van az egyházban eltemetve Korvin János és neje. Egy pár év előtt valaki a koporsót felnyitotta, s belőle a gyűrűket és más drágaságokat Bécsbe vitte.

** Az enyingi szolgabírói hivatal tisztai személyzete egy a vidéken talált aranyérmét megvett, s azt a nemzeti muzeumnak megküldé.

** Egy, a pesti vasúttal Galanthára érkezett szeredi kereskedő, még mielőtt a vonat megállt volna, kiszállt a waggonból, azonban oly szerencsétlenül, hogy elesett, s a még menő vonat keresztül robogott karján. Karja orvosi mütét alá vétetvén, annak fájdalmai következtében meghalt.

** A P. U.-ban írja egy levelező: Az ős magyar vendégszeretetnek fényes bizonyítványát adák egy legközelebbi utazásomban kedves Tiszavidék lakói. — Mint ismeretlen egy a Tiszapart hosszában elterülő kis füzes erdőn utaztam keresztül Szőlős határában, — midőn elhaladó kocsim után „megállj“ kiáltások törtek elő a lombok közöl. — Megütődtem e hangokon, csaknem rablókra gondoltam, s kocsimat azonnal megállittam; de mily nagy volt meglepetésem, midőn a kocsimat körülvevő, tetőtől talpig tisztos magyar urak arra szolitottak föl, hogy őket tanyájokra kísérjem, miután feltették magokban, hogy minden mainapon közelökben elhaladó utasnak részt kell venni az általok rendezett multságban. — Sürgős levén utam, eleinte, habár sajnálattal, vonakodtam fölszólításuknak helytadni, de szavam elhangzott a pusztában, s a kedves urak kocsim kerekeinek kiszedéséhez fogtak. — Leszálltam tehát kocsimról, s előleges bemutatás után az érintett tanyára indultunk. Zenehangok üték meg hallidegeimet, s kedves meglepetésemre nemzeti zászlókkal körüllengett vígadó sereg tünt fel előttünk. — Épen javában lejtették az annyira felkapott „Ezer-nyolczszáz-hatvanban“ czimü csárdás kíséretében nemzeti tánczunkat. — Öröm, lelkesedés sugárzott minden arczról. — A kedves női koszorú otthonias,

fesztelen vidámsága rámnézve is megtette a kellő hatást, s a minden oldalról kinalásoknak s koczin-tásoknak engedve, előleges étkezés után beleve-gyültem a vidások seregébe s egyedül a szép pár-tás virágok, s kedves menyecskek igéző szeme okozá, hogy az nap czelomat el nem érhetém.

N. K.

V E G Y E S H I R E K.

** Egy e hó 10-én Desenzanoból elindult garda-tói gőzös kazánja szétpattant. Majdnem ötven utas veszett a vízbe. Egy Bécsben megtele-pült olasz család hét tagját veszíté el e szerencsét-lenség által.

** Domremy, lotharingiai városban, pár nap előtt leplezték le d'Arc Johanna (az orleansi szűz) szobrát.

** Az angol trónörököszt mindenfelé nagy tisztelettel fogadják, a merre utazik, de úgy mégsem tisztelték meg sehol, mint Detroitban. Itt a sokaság közt egy pár, midőn a herczeg onnét indulandó volt, többféle módon iparkodott tiszteletét kife-jezni, s végre kalapjával integetve, lelkesedve kiáltá: Jöjön el ön négy esztendő múlva megint s akkor megválasztjuk elnökünknek.

** A csehországi Karlsbadban 9—10 ezer gyógyvendég szokott évenként megfordulni; ezek közt ez évben, junius elejétől augusztusig, a ma-gyarok száma negyedfél százra ment.

** Kis-Ázsiában, az Erzerum közelében fekvő Daghmarnig nevű faluban él egy örmény ember, ki már 158 éves; haja már fehér, de még egészen tömött. Folyvást élénk kedélyű és egészséges. Aggsága daczára mindennap egy mázsa tejet visz a harmadfél órányira fekvő Mus városba.

** Az állatok öngyilkosságáról. Böleselők állítják, hogy az állatok nem ölhetik meg magu-kat, mint az emberek. Mikép lehetne az, hogy madarak, ebek, vagy lovak vízbe fojtsák magukat, mint valami ember. Sok, nagyon sok lenne ez egy oktalan állattól. A tapasztalás azonban, mely előtt a böleselő elméletnek végtére is meg kell hajolnia, azt mondja: nem sok! 1845-ben sokat beszéltek az ujságlapok egy eb öngyilkosságáról. Egy új-foundlandi kutya, mely már több nap óta észreve-hetőleg kedvetlennek mutatkozott, vízbe ugrott, s elmerült. Kihúzták — megint beugrott. Még egy-szer kihuzatván, megkötözték. Hanem amint sza-badon bocsáttatott, újra a vízbe futott, s a sok kísérelt után végre feltalálta a keresett halált. Raffles egy egészen emberi szokás szerint végre-hajtott majom-öngyilkosságról emlékezik. Egy szelídített majom, melyet valami csinjáért az ajtón kidobtak, felkötötte magát; lemetszették. Felkötötte magát még egyszer, s czélját érte. A kalit-kában tartott czinegéről már többben tapasztalni vélték, hogy öngyilkos szándékkal a kalitka sod-ronyai közé dugták fejüket, s megfojták magukat.

— Hogy némely állatok a táplálék visszautasítása által megölik magukat, sokszor tapasztalt tény. A legutolsó francia-spanyol háboruban két ágyúsló közül, melyek mindig egymás mellé voltak fogva, az egyiket agyonlőtték; a másikat nem lehetett többé rávenni, hogy egyék, s éhen kimult. Recke asszony olaszországi utinaplójában egy macskáról tesz említést, mely kivégezte magát, előbb azon-ban gazdájától s annak egész családkörétől gyen-géden elbúcsuzott. E macska már több napja nem evett, s egyszer eltűnt; pár nap múlva, midőn gazdája, nagy társasággal épen a kertben volt, megjelent. Gazdájához ugrott, hizelgett neki, az-tán körülugrált a társaságban, s miután minden-kivel nyájaskodott, a tóba ugrott. Egyik utóbbi számunkban körülményesen irtunk egy I. Napo-leon táborabeli lóról, mely gazdája fölötti levert-ségében szintén a vízbe ölte magát.

** Olaszországban 1866-ban nagy ünnepély lesz. Az ünnepély fő pontja Firenze lesz, hol Dante Alighieri szobra akkor lelepleztetik. A mű elkészítése Euricé Pazzi, ravennai szobrászra van bízva. A piemonti kormány, a nemzeti aláírás be-fejezteig évenként 400 francasconival járul a költ-séghez.

** Egy Portugalliában megtelepült angol, ki a szép ország egy szép leányát birta nőül, egyszer teljes czime alatt, ismeretes kéztől levelet kap. A levél egy az egész környéken rettegett rabló által volt aláírva. Meg volt benne írva, hogy a bandíták, jól tudván, miszerint angol úr bizonyos nagy összeg pénzért Oportoba szándékszik utazni, ké-rik őt sziveskedjék visszajövet, bizonyos megjelölt helyen tíz aranyat számukra letenni, mert mos-tanság nagyon rossz keresetük van. A kölcsönt majd ekkor és ekkor köszönettel visszaszolgáltat-ják. Intik azonban az angol urat, hogyha angol úr elszántsággal birna kérésüket nem teljesíteni, jól teszi, ha soha utra nem fog kelni az országban, mert az erdőknek éles szemei és éles törei vannak.

— Angol úr gondolkodott, hogy mit tegyen. Há-zassága által több jószágnak jutott birtokába, melyek miatt gyakran kellett utaznia; tudta to-vábbá, hogy az utonálló gazemberek, ha egyéb más erényekkel nem is dicsekedhettek, arról álta-lánosán ismeretesek, hogy adott ígérletüket bo-szantó szigorussal be szokták váltani, t. i. a kinek egyszer boszut esküsznek, hát azt el is vesztik. — Angol úr elutazott Oportoba. Vissza-jövet a levélben megjelölt helyre érve; szépen letette a 10 aranyat. Azt természetesen eszeágában sem volt hinni, hogy majd a lejárandó határnapon ismét visszafizessék neki az utonálló urak. — Ez a nap elérkezett, hanem angol úr oly keveset épít-tet arra, hogy valóban eszébe sem jutott. Este felé jelenté egyik szolgája, hogy ösvérhajcsár ki-ván vele szólni. Parancsára bebocsáttatván, oly elfogulatlanul lépett eléje, mintha épen a helybeli ártatlan iskolamester úr lenne. „Itt van!” mondá udvariasan a hajcsár, miközben 10 aranyat az

asztalra olvasott. „Ma van a meghatározott nap, folytatá, s én köszönettel visszahoztam, amit a Senhor oly szivességgel kölcsönzött. Ha a Senhor valamikor pénzzavarba jőne, tegyen egy levelet ama helyre, hová e pénzt tette, s a testvérek majd segítenek, ha tudnak. Legyen szives üdvözlétemet tisztelt nejével tudatni.“ Miután ezt mondta, kalapját mélyen szemébe nyomta, s leugrott a lépcsőn. Angol úr nevetve adta át nejének a rabló üdvözlését. Az asszonyság azonban, mint született portugall nő, teljes komolysággal mondá: „Lásd, ő mégis becsületes ficzkó, kit nem kell feltétlenül kárhoztatni, kedvesem; ezentul teljes biztossággal utazhatol Laira és Oporto közt.“

** Párisban az olasz opera-szak okt. 2-án megnyílt, az „Alvajáró“-val, melynek nevesebb szereplői Battu kisasszony és Gardoni úr voltak. Kivülök még Mario, kiről főnebb szólunk továbbá Alboni, Panco, Graziani, (ki La Gruával nemrég Pesten volt) Angelini, stb. nevezetességek vannak szerződve.

** Prágában valaki kávéházat nyitott, s erről való hirdetését telegrafi sürgöny alakjában ragasztatta ki az utcáfalakra. Jó fogás volt tőle, mert a közönség valósággal özönlött kávéházába. A telegrafi sürgönyöknek most még Prágában is nagy érdeke van.

** Velence egyik legszebb épülete a Palazzo-Pezaro, 900,000 frankon áruba bocsátatott. A benne lévő chinai-porzellán edények 100,000 frankra, a képek pedig kétszer ennyire vannak becsülve.

** Párisban sokat emlegetik most Abd-el-Kádert. Mióta Napoleon a becsületrenddel feldíszíté, Eugenia császárné pedig és a kis császári herceg, arczképeikkel megajándékozá, csak „a mi Abd-el-Kaderünk“-nek nevezik. Hanem annyit ott sem emlegetik, mint bizonyos G. urat.

** A pardubitz-i versenyen a hölgyek díját Batthyány István gróf nyerte.

** A németek által rendezett sorsjáték jegyeiből egy vagyonos pár 1800 darabot vett meg. Megjárja, ha vagy 500 darab esernyőt nyer általuk. A nyeremény tárgyak közt ugyanis valami 5000 darab esernyő van kitűzve.

** Barnum, a nagy humbugember ismét beszéltet magáról. Az egyesült államokban élő siami kettősöket Uj-Yorkban mint politikusokat lépteti fel. Az összenőtt két siamiról mondják ugyanis, hogy szenvedélyes politikusok, hanem egészen ellenkező nézeteik vannak. Az egyik például demokrata és rabszolgaságvédő, a másik republikanus, és négerbarát. Barnum egyezkedett velük, s az uj-yorki közönség előtt fogja vitatkoztatni őket. A közönség előre örül a mulatságnak, Barnum pedig a jövedelemnek. — — — Egy más új terve is van Barnumnak. Ügynököket küld szét a világ minden részére, hogy valamennyi népfajból hozzanak muzeuma számára egyegy példányt, s ezekkel majd beutazza a földet.

** Oroszország délvidékein apró mérges bogarak jelentek meg, melyeknek csipése következtében, mint onnét írják, már 400-nál több ember meghalt. E rovarok Ázsiából jönnek, s 60—70 esztendő előtt is látogatást tettek Oroszországban.

** A belgák királya 5000 franknyi pályadíjt tűzött ki a belgiumi nemzetgyűlések történetének megírására.

** Bizonyos Lynet nevű angol úr újmodoru vontesővű ágyút készített, mely 28 font löporral és 160 fontos golyóval megtöltetvén, hatodfél angol mérföldnyire hord.

** A Culling Eardley-féle londoni képcsarnok festményei elárvereztettek. Egy Murillo-féle kép 225000 frankon, egy Rubens-féle 187000 frankon, egy Rembrandt-féle 46000 frankon, egy Van Dyck-féle 25000 frankon kelt el.

** Olonetz orosz kormánykerületben 30 embernyi töredéke volt még meg azon vallásfeleketnek, melyet az orosz birodalomban századok óta üldöztek. Ez a 30 ember most, hogy az üldözéseknek véget vessen, egy házba zárkozva eleve-nen elégette magát.

** A brüsseli fegyvertár érdekes ajándékot kapott — azon vasinget t. i., melyet Monaldeschi marquis akkor viselt, midőn Krisztina svéd királynő, kinek főlovászmestere és meghittje volt, 1657 nov. 10. őt Fontainebleau-ban megölette.

** Körülbelől másfél év óta emlegetjük, hogy bizonyos Lowe úr roppant léghajót épített, melylyel Philadelphiából Európába szándékozik repülni. A hajó — melyhez hasonló nagyságút még nem készítettek soha, elkészült, s september 8-án hozzá is fogtak a töltéséhez, miközben a ráaggatott 200 homokos zsákon kívül 125 embernek kellett köteleknél fogva tartani, hogy idő előtt föl ne repüljön. Már 450000 köblábnyi légszesz volt a léggömbben, az utazók csak Lowe úr intésére vártak, hogy mikor üljenek be, midőn a gömb felül-ről aljáig egyszerre kétfelé vált, s a légszesz a levegőbe repült. A burok nem volt elég erős, hogy a roppant mennyiségű légszesz nyomásának ellen-állni birt volna. Ha néhány pillanattal később történik a gömb szétszakadása, Lowe úr és bátor utasai Philadelphia háztetőin végezhettek volna életüket, vagy a tenger hullámaiban.

** Oroszországnak az újabban tartott népszámlálás szerint 68000000 lakossága van. Ebből 63 millió férfi, 35 millió nő.

** Mario énekest 90000 frankért szerződtették a közelebbi párisi saisonra, Niemannt pedig a londonira 72000 frankért. Ily összegekért aztán természetesen nagy művészeknek kell lenni az embernek. Fgykor a híres Garrick 84 tallérnyi havi fizetést húzott. Abban az időben igen szerény életmódjuk volt a művészeknek, s a művészet mellett sokan üzlettel, sőt kézmunkával is foglalkoztak. Parker színész egyszersmind nyereggyártó is volt, Atken harisnyakereskedést vitt, Barby kalapokat árult, Davis könyvárus volt, Pritchard

assz. álarczos-öltönyöket árult, Weston komikus pedig pecsenyeforgató volt a sz. jamesi királyi konyhán.

** Az amerikaiak komolyan hitték, hogy Blondin köteltánczos magát az angol trónörökös herceget fogja átvinni — tiszteletjeléül — a Niagara fölé kifeszített kötélen. A herceg, mint mult számunkban irtuk, jelen volt ugyan, midőn Blondin e nyaktörőséget, egy vállára vett, s nálánál is vakmerőbb emberrel végrehajtá, s tapsolt is, hanem mikor a látványnak vége volt, nem fojthattott el egy mély sóhaju „hál' Isten“-t. Egy levelező írja, hogy ugy tetszett a nézőnek, mintha kivégzésnél lenne jelen. Mindenesetre jellemző, hogy amerikaiak annyi élvet találnak e hajmeresztő látványban, hogy egyszer már nem telnek be annak nézésével.

** Martinoff orosz színész koporsóját (kiről mult héten irtuk, hogy meghalt) egy darabig művészek és diákok vitték, de minthogy nehéz volt, kocsira tették, mit aztán 50 diák húzott. Az „Invalide“ orosz ujság, elbeszélve ez esetet, köszönetet mond az orosz rendőrségnek azon tapintatért és mérsékletért, mit ez alkalommal tanusított. Erre a rendőrség a „Rendőri-ujszágban“ azt feleltette, hogy „a rendőrség hivatalos eljárásának megítélése egyáltalán nincs az Invalide szerkesztőségére bízva, s annak nincs jogában a rendőrség tetteit megróni, következőleg dicsérni sem.“

** Eugenia császárnő beszéde a kabil küldöttséghez. A kabilok jókívánatait s hódolatát Algirban, Napoleon elé egy küldöttség vivé meg s egy igazi müzülman ez alkalommal a császárné szépségére czélozva, kelet virágos nyelvén következőleg fejezé ki magát: „Te szebb vagy a napnál, szemeid édesebbek az estcsillagnál, szavad olyan, mint a méz, s kegyed és szereteted, mint a hegyek harmatja.“ — A tolmács leforditá a császárné számára e bókokat, mire ő mosolyogva így válaszolt a puszták fiának, nem kevésbé virágos keleti kifejezésekben: „Köszönöm szép beszédeteket, mert azok jó sziveitek tanui. Országotok az Isten kertje. Édenhez hasonló, férfaitok olyak, mint a rózsabimbók. A ti szultánotokhoz, nekem nincs más kívánságom, mint az, hogy hasonlítson a naphoz, hogy reátok szeretete világosságát s kegye melegét áraszthassa.“ — Mint egy lap megjegyzi, a császárné ezen válaszával megérdemlette azon díjat, melyet a párisi akademia évenként a legjobb szónoklati műre ki szokott tűzni.

** Egy utazó beszéli: Flensburgban (Schleswig) időzvé, gyakran kirándultam a környékbe, s így vetődtem egyszer több barátommal Melbü faluba, hol egy öreg ember vont a magára figyelmünket, ki egy ház előtt ült, és sírt. Részvevőleg kérdeztük, mi baja, és az öreg zokogva panaszkod-

dott, hogy apja megverte. Egyelőre kételkedtünk az öreg szavainak valóságán, mert hihetlennak tetszett előttünk, hogy ily aggastyán apja még életben legyen. Kérdezésünkre, hogy hol van apja, azt felelte: „a kertben dolgozik.“ Odamenve, egy egészséges kinézésű ősz embert találtunk. ki sebesen ásta a földet. Sokáig csodálkozva néztük az erős alkotású öreg ritka egészséges arcát, miután természetesen siettünk először is azt kérdezni tőle, vajon csakugyan apja lenne-e a ház előtt síró öregnek. A helyett, hogy egyenesen válaszolna kérdésünkre, mondá: „Hát még mindig ott van az a semmirevaló kölyök, hogy a . . . .“ Mi igyekeztünk őt megnyugtatni, s megjegyzők, hogy az egyáltalán nem semmirevaló kölyök már, mert mi legalább is 60 esztendő öregnek nézzük. A pór azonban semmit sem akart arról tudni, hogy egy hatvanesztendő ember az öregek közé tartoznék. További kérdésünkre, miért fenýíti még tulajdonképen fiát, elmondá, hogy az képtelen már minden nagyobb munkára, s ezért a nagyapja fölötti felügyeletet bizta rá; de e megbízásnak is oly rozsul felel meg, hogy az öreg ma is leesett ágyáról. Ezért hát megfricskázta, a mint illett. — Tehát még ezen aggastyánnak is van apja! Kíváncsiságunk természetesen még inkább növekedett, s kértük őt, mutatná meg ezen mindenesetre ritka példányát az öreg kornak. Szivesen teljesíté kérésünket, s pillanat mulva szemközt találtuk magunkat az öregek legöregebbikével, ki ágyában ült, s almákkal játszott, mint valami gyermek. Beszéd közben megértők, hogy a nagy apa mintegy 108 esztendő lehet, s a földbirtokot, melyet hárman birnak, s mely most 20000 tallért ér, a maga idejében 10 talléron vásárolta. A nyár folytán még egyszer e falu felé vitt utunk, ekkor azonban nem találtuk a legöregebbet övéi közt, mert ekkorra élete legelső betegsége sírba vitte.

S Z I N H Á Z I S Z E M L E.

** Oct. 11. „Hogyan lehet hírt szerezni.“ Vigj. 1 felv. „Gizela“ Ballet 2 felv.

** Oct. 12. Szigligeti Anna k. a. 3-ik, és Szigligeti Jolán k. a. 2-ik föllépteül: „A szigeti vári vértanuk“ — Jókaitól.

** Oct. 13. Kőszegi Károly javára: „Hunyady László.“ Opera.

** Oct. 14. „Liliomfi“ Vigj. Szigligetitől.

** Oct. 15. „Lear király.“ Szomorujáték. Irta Shakespeare.

** Oct. 16. Hofbauer Zsófia javára: „A windsori víg nők.“ Op. Zenéjét szerzette Nikolai.

** Oct. 17. Szigligeti Jolán k. a. harmadik föllépteül: „Falusi egyszerűség.“ Vigj.

Szerkeszti: **Vajda János.** — Kiadja: **Heckenast Gusztáv.**